

Jornada sobre els parlars xurros (València, novembre de 2008). – Els passats 12 i 13 de novembre de 2008 la Universitat de València, a través dels seus departaments de Filologia Espanyola i Filologia Catalana, organitzava la «I Jornada sobre els parlars valencians de base castellanoragonesa (de l'Alt Millars a la Vega Baixa)». Era la primera vegada que els parlars 'xurros' –denominació en cap cas despectiva– prenién protagonisme en l'àmbit acadèmic, ja que tradicionalment només s'havien tingut en compte en el territori reduït a què se circumscriuen. En el marc de la jornada es va donar a conèixer una exposició d'un recull bibliogràfic de treballs relacionats amb el tema de la jornada, a càrrec de Roberto Beltrán.

La jornada pretenia configurar-se com un lloc de trobada per a totes les persones –aficionats i acadèmics– que mantenien algun tipus de lligam amb estudis de vocabularis locals o de particularitats de la zona castellanoparlant del País Valencià. Així, es van convidar filòlegs especialistes

Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans], Vol. 32 (2010), p. 559-617

que van ser els protagonistes de les conferències o ponències, al costat d'altres persones que van aportar exemples reals d'estudis dels parlars de base castellanoaragonesa.

En el comitè científic figuraven professors universitaris (Universitat Jaume I [UJI], Universitat de València [UV], Universitat d'Alacant [UA]) i altres persones destacades en el tema: Antonio Briz, Joan Rafael Ramos, Lluís Gimeno, Jordi Colomina, Margarita Porcar, Francisco Gimeno, Natividad Nebot i Máximo Torreblanca. L'assistència va ser molt nombrosa i l'ambient molt càlid i emotiu.

Durant la inauguració, l'organitzador de l'acte, el prof. Emili Casanova (UV), va destacar que el seu mestre M. Sanchis Guarnier ja el va avisar en vida que l'estudi de la zona castellana del País Valencià era peça clau per entendre el valencià i que per tant s'havia d'estudiar amb el mateix amor que s'estudia el català de València. Seguidament va tenir lloc la primera conferència marc, a càrrec de la prof. Pilar García Mouton (CSIC), que va ser presentada per la prof. Maite Echenique (UV), qui va destacar les qualitats de dialectòloga, romanista, professora de geografia lingüística i directora —«con mano férrea»— de la *Revista de Filología Española*. García Mouton delectà els assistents amb una interessant conferència sota el títol «Contextualización geolingüística en las hablas valencianas», que va tractar de la presència del valencià en els atles lingüístics.

Durant el segon dia va tindre lloc una intensa jornada partida en conferències de matí i comunicacions de vesprada. De matí va obrir la sessió el prof. J. Enrique Gargallo (UB), amb una conferència intitolada «Una mirada romànica als parlars xurros», en la qual va destacar exemples de l'estudi de formes lingüístiques dels anomenats per J. Fuster «els altres valencians». Seguidament, el prof. Francisco Gimeno (UA) tractà sobre «La transición graduada de la frontera meridional catalano-castellana» i després fou el torn del prof. Joaquim Martí (UV), amb un estudi específic sobre «Valencià i aragonés en el Vocabulari de Torres Fornes (1903).»

Passats uns moments de descans i de café, van tancar el matí les conferències dels professors Brauli Montoya (UA) «El castellà actual de les comarques del Vinalopó i el Segura com a exponent del valencià antic», Mercedes Abad (UMurcia) «Caracterización de las hablas castellano-murcianas de la Vega Baja» i José María Enguita (UZaragoza) «El aragonés medieval en el área turolense y los territorios valencianos colindantes».

De vesprada es van presentar comunicacions a càrrec de les persones següents: Alexandre Bataller «El lèxic sericícola en els parlars valencians de base castellanoaragonesa», Julián Espada «El habla castellano-aragonesa de la Serranía de Chelva. Notas para el habla de Calles», Esther Fernández López «El habla de Soneja», Vicent Garcia Perales «Els parlars de base castellana a través de l'ALPI», César Salvo «El parlar xurro dins de l'obra de teatre 'La Rosa del Molino'» d'Antonio Lanzuela Álvaro i «l'estat de la parla villarenca al segle XXI» i Josep Lluís Doménech «El parlar de Xèrica».

Per acabar la jornada es presentaren les conferències de Pablo Ortega (UA) —i Máximo Torreblanca (UDavis)— «El habla de Villena: resultados antiguos y modernos», de Joan Antoni Sempere (U. San José de California) «Petjades valencianes en els parlars murcians» i la cloenda pel màxim especialista en aquests parlars, el professor Joseph Gulsoy, que parlà «Sobre les característiques fonètiques del parlar d'Énguera», lliçó que va ser llegida pel professor Casanova, amb l'assistència d'una nodrida representació del poble d'Énguera, encapçalada pel seu alcalde.

El professor Casanova, en la cloenda, va destacar l'alta participació i el gran interès que la jornada havia provocat, i el fet que Énguera es postulava com a seu del segon col·loqui. Casanova va destacar l'absència de la investigadora Natividad Nebot per malaltia, una de les més destacades figures en els estudis del castellà 'xurro' i li va dedicar el col·loqui.

Vicent GARCIA PERALES
Universitat CEU Cardenal Herrera